

Elverum 9. mars 2023

Innspill til høring - regional plan for klima, energi og miljø i – en oppfølging av Innlandsstrategien.

Pensjonistpartiet Innlandet ønsker å komme med konkrete innspill til handlingsprogram og utfordringer.

*Vi har sammen konkludert med at vi trenger ny politikk for inkludering, samfunnssikkerhet og klima, energi og miljø. Og vi skal arbeide for å realisere visjonen for det nye fylket: **Innlandet – eventyrlige muligheter. Et fylke med sterke røtter og store drømmer, med en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv.***

« Klima- og miljøhensyn skal veie tungt i alle samfunnsspørsmål, men de skal tilpasses at vi lever i både by og bygd. Det handler om å forvalte naturressursene på en bærekraftig måte og å skape nye grønne arbeidsplasser står det å lese.»

Her vil *Pensjonistpartiet Innlandet* tillate seg å henvise til sitt partis programfestede standpunkt om at «**vi sier nei til vindkraft i norsk natur**» som veier tungt i samfunnsspørsmålet. Det er Pensjonistpartiet helt konkret og tydelig på. Det skal ikke opprettes flere turbiner i norsk natur. En kommune som heter Våler har Kjølberget vindturbinkraftverkt ferskt i minne der 13 turbiner ble satt opp tett på gammelskog og vernet natur, midt i en vernet sti – Finnskogsleden, og med fare for tilsig i myrlendt område. *Spesielt vil en nevne at den ratifiserte minoriteten skogfinnene har sin historie i Innlandet – slik det er på Finnskogen.*

Tidligere fylkesråd i tidligere Hedmark fylkeskommune - Per Gunnar Sveen - svarte på et brev vedr Kjølberget vindkraftanlegg at dersom fylkeskommunen hadde visst **at det ble flere og høyere turbiner** enn det ble omsøkt for – ville fylkesrådet ikke gitt tilsagn om konsesjon - som svar til NVE. Dette må aldri gjentas igjen, og så vel kommuner som fylket Innlandet har Staten gitt i ansvar å forvalte ivaretagelsen av **alle sine minoriteter som er ratifisert**. Å ha definisjonen å være **ratifisert** må komme til syne praktisk for å utgjøre noen forskjell/ å ha noen verdi.

Innlandet fylkeskommune skal forvalte et mål om å verne om minoriteters historie og områder.

Høyesteretts beslutning i Fosen er *en tydeliggjøring av definisjonen ratifiserte minoriteter* – herunder samene. I Innlandet er det både bl a skogfinner, tatere og samer.

Innlandet fylke må på ingen måte ha som mål å bli ledende innen vindkraftindustri – ei heller peke på dette som en fornyelse av krafttilgang eller teknologi - eller industri. Innlandet fylke må lytte til politiske partier som oss – og til organer som Den Norske Turistforening og Forum for Natur og Friluftsliv som er tydelige og klare på å ikke oppføre vindkraft i norsk natur.

Det er bra at etablering av vindkraft legges til PBL der dette dessverre kan skje. Det er riktig at områder må være pekt ut på forhånd av kommunen - og før konsesjon blir

gitt. Slik unngås kanskje konflikten som oppsto rundt Kjølberget i vår kommune - Våler kommune i Innlandet.

Det er viktig med en endring i energiloven § 2-2 slik at konsesjon for vindkraft på land ikke lenger kan gis før tiltaket er planavklart etter plan- og bygningsloven. Det er også viktig at en overordnet avklaring av arealbruken etter plan- og bygningsloven gjennom områderegulering må på plass, før det gis konsesjon.

Fylkeskommunen må medvirke til at helsemessige hensyn blir ivare tatt av andre myndigheter og virksomheter da det gjelder også eksisterende vindkraft. Dette skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging og der kommuner tilrettelegger for samarbeid med frivillig sektor. Verdien av eiendommer må erstattes. Plan- og bygningsloven må tilbake til hovedregelen, og kommunene må være med på hele prosessen. NVE kan og skal ikke være planmyndighet. Ingen ting må fremstilles som om generelle grenseverdier for støy og skygge kast ivaretar hensynet til helse slik at helhetlig KU for helse ikke blir nødvendig.

Det må ikke bli slik: - at områder ikke kan endres tilbake til det opprinnelige. Ei heller at kommuner vil kunne oppleve å ikke få oversikt over hvordan prosjekter vil bli – altså hvilke muligheter en evt utbygger ser for seg. En oppfatter jo at myndighetene ønsker seg kortere prosesser. Samtidig åpnes det for av denne regjeringen at utbyggere kan både peke ut og foreslå områder de ønsker å etablere vindkraft i. Der må det til **en endring av loven som kan forhindre dette.** Innlandet fylkeskommune bør stille seg bak dette kravet.

Vi støtter oss på synspunkter Motvind Norge har om at det er viktig at kravene til innhold i konsekvensutredninger skjerpes, særlig i forhold til sumvirkninger av alle faktorer som kan påvirke helsen, slik som støy, skygge kast, visuell forurensning, sorg over naturtap, redusert eiendomsverdi, redusert tålegrense på grunn av enkeltfaktorer, forurensning, påvirkning av vannmiljø og påvirkning av barn og unges oppvekstsvilkår.

Pensjonistpartiet Innlandet